

har den bestemte Overbevisning, at den ligger noget for lavt — og det gælder ikke alene Grænsen for Skattepligten i Henseende til Indkomstskat men ligeledes Grænsen for den skattepligtige Værdi af den Formue, der skal beskattes. Heller ikke dette er imidlertid just af saa stor Betydning, at det skulde kunne friste mig til at modsætte mig Lovens videre Fremme.

Men det, som jeg lægger Vægt paa, og det, som jeg vil ønske og haabe, at det høje Landsting og den højtærede Minister ville beholde det Standpunkt overfor, som de hidtil have haft, det er, at de fire Skattelove ikke skillès ad. Det er min bestemte Overbevisning, hvorvel der kan være faldet Ord her i Salen, som maaske paa dette Punkt ere noget overdrevne, at den Lov, man ikke fremmer, nemlig Toldloven, eller rettere sagt de Love, man ikke fremmer, nemlig Lovene om den indirekte Beskatning, have en for Samfundet og Befolkningen langt, langt større Betydning end de to Love, her foreligge. Og jeg er enig med adskillige ærede Medlemmer i den Hovedbetragtning, at det vil blive ret svært at komme til en nogenlunde fyldestgørende Toldlov, hvis man først har gennemført de foreliggende Forslag om den direkte Beskatning. Jeg er ligeledes med det fornødne Forbehold med Hensyn til de stærke Udtryk enig i den Betragtning, der fra mange Sider er gjort gældende her, at det, man gør, naar man gennemfører de to direkte Skattelove uden samtidig at gennemføre de andre to Love, der omhandle den indirekte Beskatning, er, at man uvilkaarlig giver den største Skattelettelse til den, der ejer mest, nemlig det store Hartkorn. Det er ubestrideligt, det kan man ikke komme bort fra. Det ligger ganske vist i Sagens Natur, at det må man gøre, naar man overhovedet vil forandre Hartkornsskatten, og det er jo nødvendigt at komme til en Nedsættelse af Hartkornsskatten for det lille og middelstore Hartkorns Skyld. Det at indrette to Skalaer og give Nedsættelse for det mindre og ikke for det større, tror jeg rigtignok ikke lader sig gennemføre. Men det er lige saa uomtvisteligt, at hvis man fastholder Sammenkoblingen mellem de fire Skattelove og derved tilvejebringer en fornuftig Revision af den nugældende gamle Toldlov, vil man kunne komme til at modvirke den stærke Skattelettelse, som man giver det store Hartkorn, derigennem, at man kommer til en Nedgang i de Toldsatser, som have Betydning for det Antal Personer, der skulle leve af de paagældende Virksomheder, uanset hvor store Virksom-

hederne ere, med andre Ord: der vil en Lettelse komme til at veje ikke i Forhold til det Antal Tønder Hartkorn, som den paagældende ejer, men i Forhold til det Forbrug, der er nødvendigt til Familiens Underhold, det vil atter med andre Ord sige, at da kan man komme til at lette den mindre Hartkornsbruger og den, som slet intet Hartkorn ejer. Det er efter mit Skøn ganske nødvendigt, naar man vil reformere vor Skattelovgivning paa en retfærdig Maade, at man gør det samtidig under behørigt Hensyn til, at der kommer en nogenlunde ligelig Ordning paa samtlige disse Skattelove, som burde være Genstand for Behandlingen.

Naar jeg nu som sagt vil stemme for disse to direkte Skatteloves Overgang til Landstinget for tredje Gang, er det med det for Øje, at jeg har gjort noget galt, hvis disse to Forslag blive gjorde til Love, uden at de to Love der tage Sigte paa den indirekte Beskatning, følge med, men jeg har det Haab, at man her oven over og at den højtærede Regering vil holde fast paa det Standpunkt, som de have staaet paa hidtil. Det er i Virkeligheden, naar man ser ret paa Tingene, et højest ejendommeligt Forhold, vi ere komne ind i paa dette Omraade. Landstinget, som dog er den naturlige Repræsentant for det store Hartkorn, for den mere besiddende Del af Samfundet, holder fast paa Sammenkoblingen. Hernede tager dette høje Tings Flertal, der jo dog ellers almindeligvis anser sig for at være selvskreven Vogter af Demokratiets, det almindelige Samfunds Interesser, og river Baandet over, uagtet det er absolut udemokratisk at rive Baandet over mellem de direkte og indirekte Skattelove, er absolut mod det almindelige Samfunds, det saakaldte Demokratis Interesser, derom kan der ikke tvivles. Det er derfor ret besynderligt, at man ser det Særsyn, at det er Landstingets Flertal, som i Virkeligheden i dette Forhold varetager det almindelige Samfunds, de ubemidlede Interesser, medens det er Folketingets Flertal, der, i alt Fald foreløbig bortskærer Baandet mellem de fire Skattelove og gaar imod det almindelige Samfunds og den ubemidlede Del af Samfundets Interesser.

Hvis det blot gaar, som man siger efter Ordsproget: naar Enden er god, er al Ting godt, hvis blot Enden bliver god, saaledes, at vi faa denne Skattelovgivning gennemført paa denne Maade, at vi ikke tage hver Del for sig; saa vil jeg ikke tillægge det nogen afgørende Betydning, om det sker i Aar eller til næste Aar.